

Skomolenina osamelej bežkyne, ľadové kocky na pomaranči

Asi nemám nápad, poviem, ale V. ma nepočúva. Loví slamkou pomaranč na dne aperolu a snaží sa pri tom vyhnúť poslednej neroztopenej kocke ľadu.

Hm? ozve sa neprítomne, keď sa chvíľu mlčím a dvor pri bare naplňa len šum iných. Všetkých, len nie nás dvoch.

Nápad. Žiaden. Mám názov a asi aj čas niečo písať, ale nemám o čom.

Aha. A ten názov? spýta sa, ale viem, že v skutočnosti ju to nezaujíma.

Debut Ivana Štrpku sa volá Krátke detstvo kopijníkov, vieš?

Samozrejme, že neviem, povzdychne a keby som sa pozrela, určite vidím prevrátenie očami. Nepozriem sa.

Keď sme mali prednášku o Osamelých bežcoch, počula som prednášajúceho povedať Krátke detstvo podpivníkov. Napadlo mi, že je to absolútne perfektný až dokonalý názov na nejakú poviedku. Niečo o stratených mladých ľuďoch, veľa krčiem a barov, veľa vôle k skutočnému vzťahu, ale žiadna skutočná snaha. Niečo na ten štýl.

To bol ten prednášajúci? Ten, čo si vravela už predtým?

Ten, prisvedčím. O neho nejde. Celé je to o tom, že ako mladý stratený človek by som s tým dokonalým názvom poviedky mohla naložiť lepšie, ako to robím teraz.

Zahľadím sa na pohár vína položený na podpivníku, a potom sa poriadne pozriem na V. Podľa trblietavého tieňa, ktorý sa jej tiahne celým viečkom viem určiť, že dnes neprišla, aby trávila čas so mnou. Alebo len so mnou. Obzriem sa po dvore baru a vidím, že voľný už neostal ani jeden stôl a pri dverách sa rozkladá kapela. V. vlastne povedala, že ktosi bude hrať a ona pozná niekoho kto ich pozná a po koncerte môžeme s nimi niekam ísť. Znelo to ako pasívny návrh, len aby predniesla niečo zaujímavé, aby piatkový večer nebol o nás dvoch posedávajúcich na tomto dvore. Lebo je leto a ľudia spoznávajú nových ľudí a pijú vína a apreoly viac než vo dvojici.

Tak prečo si proste nesadneš na zadok a nenapíšeš to? spýta sa už s o niečo väčším záujmom.

Lebo nemám čo, zopakujem. Nápad, počúvala si?

Nehovor mi, že na tých vašich politerárnych vínach sa nedozvedáš príbehy, ktoré by si mohla napísať.

Chystám sa jej odpovedať, ale v tom sa k nám priblíži chalan v našom veku. Alebo muž. Mohla by som sa ho opýtať, aké substantívum preferuje, napadne mi vo vlastnom zmätku.

Všade je plno, oznámi s rozpačitým úsmevom. Mám chuť mu povedať, že pragmatická stránka vety mi je jasná, ale V. mi už dávnejšie zakázala strašiť ľudí neznámymi pojmami z lingvistiky.

Odkašlem si a ponúknem mu prázdnu vysokú stoličku vedľa mňa, čo s úsmevom prijme a V. mu ten úsmev nie len opätuje, ale aj navýši jeho intenzitu. Nohy chalana aj napriek výške stoličky dosiahnu na zem, čo si V. okamžite všimá a jej úsmev sa mení sa potešený úškrn. Chalan si to nevšimie.

Som Matej, povie zrazu a vystrie ruku smerom k V. Ona sa natiahne a povie, že sa volá V. Je zmätený a usmieva sa. Bolo by to vtipné, keby som ten počiatočný zmätok neabsolvovala už toľkokrát.

V.? uistí sa ešte raz, ona prikývne a vtedy on natiahne ruku ku mne.

C. poviem v momente, keď mu stisnem trochu spotenú dlaň. V. sa vtedy zamračí smerom do môjho vysmiateho pohľadu. Neoceňuje ten vtip, vraj je detinský. Na jej šťastie a moje sklamanie si to Matej nedá dokopy skôr, než mu V. trochu otrávene neoznami, že sa volám Júlia.

Teší ma, povie Matej a znie to skutočne úprimne. Lepšie si ho prezriem, aby som sa mohla pýtať. Možno si práve ku nám sadol môj príbeh. Má dlhšie vlasy, trochu kučeravé na konci, neupravené, možno prečesané. Pohodlné oblečenie, nie také, aby vyzeral, že sa dnes snažil. Sandále. Na zem k stene trochu za nami zložil turistický batoh. Zrejme nie je odtiaľto.

Si cestovateľ? opýta sa V. so záujmom a mne na chvíľku napadne, že takto by sa mňa mohla pýtať na názov tej neexistujúcej poviedky. Keby Matej neprišiel a keby sa vlastne vôbec chcela niečo pýtať mňa. V. už doštudovala, pracuje a piatky so mnou sú asi niečo ako najlepšia možnosť z veľmi malej škály, preto so mnou v lete sedí vo dvore baru a rozpráva o tom, čo ju cez týždeň nahnevalo. Občas vytiahne vládnu koalíciu, ale to až po druhom pohári čohokoľvek. Musí byť minimálne šero. Asi to je náhoda a nie vzorec, ale rada som sa tvárim, že som ju dešifrovala a keby som chcela, mohla by som o nej napísať psychologický román, či aspoň novelu. Má vcelku obsiahly príbeh, ibaže ja neviem písať o ľuďoch, ktorých poznám.

Trochu, prikývne Matej. Teraz sa nedá ísť von z krajiny a všetko toto, tak som vyrazil z opačného konca a končím tu.

Končíš? prekvapí sa V. Viem, že je to úprimné prekvapenie. Opiera sa o lakeť a prestala sa hrať s prázdny pohárom. Naozaj sa zaujíma. Veď leto sa len začína, objasní svoje rozpaký.

Myslel som, že cez leto bude toto fajn destinácia. Na chvíľu. Či som sa mýlil?

Ani nie, odpoviem mu. Chceme byť súčasťou konverzácie, pretože V. mi veľakrát povedala, že som vždy dlho ticho. Hlavné mesto a tak, dodám. Som si vedomá, že mu nedávam veľa šancí nadviazať na môj chabý pokus.

Pravda je, že Matej je vlastne veľmi pekný. Bola by som hlúpa, keby som si to nevšimla a znovu mi napadlo, že je toto možno môj príbeh k podpivníkom. Ibaže V. sa usmieva a stále si všíma, ako sa jeho dlhé nohy dotýkajú zeme z vysokej stoličky a vidím, že sa posunula bližšie. Keďže má na očiach ten trblietavý tieň, všetko mi je jasné. Osemdesiat percent interakcie tvorí neverbálna komunikácia.

V., prehodí Matej, prepáč, to meno mi stále nejde do úst, čo si ty?

Och, V. je dôležitá bankárka, odpoviem za ňu.

Vážne? To by som nikdy nepovedal. To je zaujímavé.

V. to ďalej nerozvíja. Miesto toho mi oplatí odhalenie identity a povie mu, že skutočne zaujímavá som ja, pretože nielenže študujem čistú slovenčinu, ale ma to aj reálne baví.

Dá sa študovať nečistá slovenčina? Matej sa zasmieje na vlastnom vtipe.

V konečnom dôsledku je slovenčina nečistá ako celok. Predstav si anglicizmy.

Júlia, varuje ma V.

Dobre, čistá slovenčina znamená, že sa dobrovoľne vzdávam nádeje na uplatnenie v reálnom živote. Neštudujem k nej nič iné. A je to bez učiteľskej aprobácie. Aby som to zjednodušila, analyzujem knihy a presviedčam samú seba, že by som ich napísala lepšie.

Zaujímavé, zopakuje Matej a ja sa uškrniem do vína. Vtedy začne hrať kapela a príde čašník, čo rozhovor pozastaví.

V. ma zavolala von, nie ja ju. Bývali sme spolu na internáte, keď som ja bola tretiačka a ona piatačka a zvykli sme chodiť na pivo. Vtedy sme sa mohli rozprávať o rovnakých veciach, ohovárať učiteľov, predháňať sa v tom, ktorá má vypracovať horšie zadanie. Teraz je V. naozaj bankárka a hoci je to nadnesené pomenovanie jej práce, stále zarába dost' a oproti mne sa posunula na inú úroveň. Jej problém je časový deficit, kvôli ktorému si nevie nájsť inú kamarátku, ktorá bude ochotne sedieť pri stole, kým ona preskenuje prostredie baru s nádejou na nájdenie frajera. Seriózneho. Ako ľudia, ktorí by mali byť v mojej poviedke so skvelým názvom okopčeným od Štrpku a prednášajúceho zároveň. V skutočnosti rada sedím s V. vonku, pretože ju môžem počúvať a zároveň pozorovať ľudí naokolo. Ich príbehy sa dajú napísať. Ibaže to málokedy reálne urobím, preto je logické vrátiť sa skoro každý piatok a hľadať čosi zaujímavé ďalej.

Takže keď doštuduješ, čo môžeš robiť? zaujíma sa Matej po odchode čašníka. Hudba hrá nevel'mi hlasno, počujem ho normálne.

Teoreticky môžem čokoľvek.

A reálne, Júlia? V. sa zamračí. Odkedy má prácu, začala si všímať moju zbytočnosť pre spoločnosť. Nepovedala to priamo, ale veci sú mi proste jasné.

Študovať ďalej. Písať. A hladovať, to mi asi pôjde najlepšie.

Matej sa zasmee a obráti sa späť k V. bez toho, aby sa pýtal ďalej.

V. je jednoducho zaujímavejšia. Je vyššia, výraznejšia a hlasnejšia ako ja. Ľudia sa k nej otáčajú s prirodzenosťou a počúvajú aj ten najnudnejší opis šéfa obsahujúci zväčša dve konverzačné kliše, závisí od dĺžky prejavu. Keby nebola taká zaujímavá, ani ja s ňou nie som v piatok večer. Mohla som napísať nejakým literárnejším ľudom. No s tými je problém, že keby som načrtla, že sa snažím o nápad na poviedku, ktorú môžem nazvať skomoleninou Štrpkovho debutu a dodala by som anekdotu o prednášajúcom, okamžite by ma minimálne v mysliach obvinili z priveľkého sebavedomia, lebo sa snažím hrať na osamelého bežca a verbálne by tému zmenili na nejakú zaujímavú štúdiu od toho prednášajúceho. Z takého stretnutia sa vytratím ja a ostáva skutočná literatúra. Ja sa aspoň občas nechcem úplne vytrácať. Preto V.

Hudba je postupom večera stále hlasnejšia a od kapely znie viac odrhovačiek. Matej a V. ich spievajú, viem, že V. vymenila spev za riešenie vládnej koalície. Nestalo sa to prvý raz. Obaja vedia spievať a ja, ak niečo, ich viem pozorovať. Ale je to nevýnimočný príbeh, aspoň na oko. Videla som V. spievať s chalanom, ktorého spoznala hodinu pred tým už veľakrát. Čo je však výnimočné je môj postoj, pretože zväčša sa sama pre seba uškrňam a s radosťou pozorujem, ako V. žije piatkový večer, kým ja ho aktívne prepíjam naprázdno. Teraz mi však nejde z hlavy myšlienka, že Matej je pekný. Naozaj je a možno som na začiatku nemala použiť ten vtip s tým, že sa volám C. a mohla som rozvinúť to, že čítam veľa kníh a snažím sa duplikovať ich umnosť. Mohla som sa k nemu posunúť skôr, než to urobila V., pretože ja som tá, ktorá vie, aká dôležitá je neverbálna komunikácia. Teoreticky som mohla čokoľvek.

Matej, preferuješ oslovenie chalan alebo muž? spýtam sa keď hudba stíchne a viem, že je to posledná otázka ešte skôr, než sa on aj V. schuti zasmejú.

Nemám... preferencie?

Fajn, tak chalan, navrhnem mu. On objedná V. ďalší aperol, sebe pivo a mne nič, lebo víno na podpivníku je plné. Kým spievajú ďalšiu pesničku a tancujú, vypijem ho na jeden dúšok. Podpivník si dám do kabelky. Ešte raz sa pozriem po bare, ale vidím len život a žiadny príbeh. Všetci sú ako jeden. To tá hudba, hovorím si. Možno aj nahlas.

Nechce sa mi ani spievať, ani tancovať. Ani písať, keď už som pri tom. Asi sa mi nechce vôbec nič, zrejme už ani pozorovať. Možno by som mala V. povedať, že odchádzam, ale nezachytím jej pohľad. Má ho Matej. Je stále rovnako pekný. Ibaže o jedného človeka vzdialenejší ako bol predtým.

Aspoň mám dokonalý názov.